

656.2 (487.11)
(084.5)

ЗАКОН

о

ГРАЂЕЊУ И ЕКСПЛОАТАЦИЈИ

НОВИХ ЖЕЛЕЗНИЦА

У БЕОГРАДУ

ШТАМПАНО У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ КРАЉЕВИНЕ СРЕБИЈЕ
1898.

ЦЕНА 0'20 ДИН.

инвентар бр.

1910/2

Изв. бр. 36315

МИ

АЛЕКСАНДАР I

по милости Божјој и вољи народној

Краљ Србије

ПРОГЛАШУЈЕМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА
ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА РЕШИЛА, И ДА СМО МИ ПО-
ТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО

ЗАКОН

о

ГРАЂЕЊУ И ЕКСПЛОАТАЦИЈИ НОВИХ ЖЕЛЕЗНИЦА

Члан 1.

За грађење нових железница у Краљевини утврђује се ова мрежа железница:

1., Београд — Обреновац — Лајковац — Ваљево — Косјерић — Пожега.

2., Сталаћ — Крушевац — Трстеник — Краљево — Чачак — Пожега — Ужице.

3., Ужице — Кремна — Мокра Гора — босанска граница.

4., Ваљево — Осечина — Завлака — Лозница — босанска граница.

5., Младеновац — Аранђеловац — Лазаревац — Лајковац.

6., Крагујевац — Губеревци — Краљево.

7., Ниш — Књажевац — Зајечар — Неготин — Брза Паланка — Кладово — румунска граница.

- 8., Ниш—Прокупље—Куршумље — турска граница.
- 9., Параћин—Луково—Бољевац—Зајечар.
- 10., Дубравица—Пожаревац—Петровац — Жагубица—Зајечар.
- 11., Петровац—Жабаре—Велика Плана.
- 12., Шабац—Љешница—Лозница.

Члан 2.

Ширина колосека ових железница биће:
Нормалне ширине (1,435 м.):

1., Ниш—Књажевац—Зајечар — Неготин — Брза
Паланка—Кладово — румунска граница.

2., Ниш—Прокупље—Куршумље — турска граница.

Код свију осталих железница ширина колосека
може бити нормална а може бити и узана (0,76 м.).

Члан 3.

Пројекте за грађење ових железница, било да их
сама држава израђује, било да их израђују концесио-
нари, одобраваће министар грађевина.

Члан 4.

Све ове железнице градиће сама држава поступно,
у целини или појединим деловима, а из буџетских
сума или помоћу зајмова, који ће се нарочито за тај
циљ учинити.

Међу тим, Краљевска Влада овлашћује се, да
може грађење ових железница уступити приватним
друштвима путем концесија.

Члан 5.

Сваки зајам, који се учинио буде за грађење ових
нових железница, подносиће се Народној Скупштини
на одобрење. Исто тако подносиће се Народној Скуп-
штини на одобрење и свака концесија, по којој Кра-
љевска Влада прима обавезу, да се друштву гаран-

тује извесан приход на утрошени капитал, или му се
даје каква новчана помоћ.

Члан 6.

Експропријација земљишта потребног за ове же-
лезнице, извршиће се по закону од 16. јануара 1880.
године, о трошку округа кроз које пролази дотична
железница.

Члан 7.

Краљевска Влада овлашћује се, да може дозво-
лити, да се потребна грађа за грађење ових же-
лезница сече бесплатно у државним шумама, а по плану
сече, који буде прописао министар народне привреде.

Члан 8.

Да би српске железнице добиле везу са же-
лезницама суседних држава, овлашћује се Краљевска
Влада, да са тим државама закључи нарочите же-
лезничке конвенције.

Члан 9.

Експлоатацију железница, које буду градили кон-
цесионари вршиће или држава или концесионари који
су их и градили, што ће се самим концесијама у-
тврдити.

Члан 10.

Потребна грађа за све оне железнице, које екс-
плоатише и одржава дирекција државних жељезница,
разумевајући ту и садање државне жељезнице, може
се сечи бесплатно у државним шумама а по плану
сече, који буде прописао министар народне привреде.

Члан 11.

Концесионари ослобођавају се за све време гра-
ђења и експлоатације од сваке царине, обрта и уз-
гредних царинских такса на унесени материјал и

опрему железница, а тако исто ослобођавају се и од порезе, приреза, трошарине и свију узгредних такса административних и судских, било државних било општинских.

Исто тако и дирекција државних железница ослобођава се од плаћања царине, обрта и свију узгредних царинских такса, а тако исто и од трошарине и узгредних такса, за свак материјал, унесен за грађење и експлоатацију железница.

Члан 12.

Краљевска Влада задржава право надзора над концесионованим железницама, како за време грађења, тако и за време експлоатације, под погодбама које ће се утврдити у самој концесији.

Члан 13.

Концесионари не могу, без одређења Краљевске Владе, ни на кога пренети дате концесије; али, они могу образовати удеоничка друштва под погодбама које одобри Краљевска Влада.

Члан 14.

Дате концесије, не могу се одузети сем случаја, ако концесионари не би испуњавали своје обавезе према држави, што ће се самим концесијама утврдити.

Члан 15.

За све спорове између државе и концесионара надлежни су српски судови, ако није другчије углављено у даној концесији.

Члан 16.

За концесионаре, који буду градили и експлоатисали железнице, важе још и ове одредбе:

1., Рок трајања концесије утврдиће се самом концесијом, но ни у ком случају он не може бити већи од 90 година.

По истеку тога рока, концесионоване железнице са свима принадлежностима својим прелазе у државну својину, без икакве накнаде и терета, а све у добром и употребљивом стању. Ну за возни и потрошни материјал, инвентар и станични намештај, држава ће дати концесионарима накнаду на начин, који ће се тачно означити у концесији.

Осем тога, Краљевска Влада задржава право, да концесионоване железнице може откупити, пре но што им истече одређени рок трајања концесије, а најраније после 30 година, рачунајући од дана, кад је железница предана у саобраћај.

Погодба тога откупа одредиће се у концесији.

2., Сви правилници за вршење железничке службе треба у главном да одговарају оним правилницима, који сада постоје или постојали буду на сада њим државним железницама. С тога ће концесионари бити обавезни, да те правилнике подносе министру грађевина на преглед и одређење.

3., Класификација робе на државним железницама вредиће и за концесионоване железнице.

Никаква тарифа за возидбу путника и робе на концесионованим железницама, не може ступити у живот, док је не одобри министар грађевина.

Ближа опредељења о одређивању тарифа на концесионованим железницама, одредиће се у самој концесији.

4., Концесионари биће дужни, да транспортују државне пошиљке, да возе војску са свима њеним потребама и да преносе државну пошту по погодбама, које ће се означити у концесијама.

Возови и транспорти за двор Његовог Величанства Краља биће увек бесплатни.

5., За време рата и других ванредних прилика у земљи, Краљевска Влада задржава право неограничено да узима сваку меру која ће се овога склопа концесије држави потребна.

ченог утицаја на експлоатацију, а може је узети и сасвим у своје руке, за све време докле ћод буде трајала та потреба.

Накнада за ово одредиће се концесионарима по нарочитом споразуму.

6., Потребне нове инвестиције вршиће концесионари по одобрењу Краљевске Владе и по погодбама које важе и за само грађење, а њихова вредност до-даће се првобитно уложеном капиталу.

7., На свима концесионованим железницама служ-бени је језик српски.

Члан 17.

Краљевска Влада овлашћује се, да на основу овога закона може закључивати дефинитивне погодбе са концесионарима.

Члан 18

Осем железница означених у члану 1., овлашћује се Краљевска Влада, да може давати концесије за грађење и експлоатацију и других железница, било за јавни саобраћај, било за индустријске потребе и дозвољавати везу са постојећим железницама. Но у тим концесијама не могу се дати веће повластице од оних, које су овим законом одређене.

Ако се ове железнице, намењене за јавни саобраћај, граде по изјављеној жељи једнога или више срезова, једнога или више округа, и о њихову трошку, онда ће Краљевска Влада градити и експлоатисати и ове железнице као државне, и, у томе случају, она може потпомагати грађење тих железница и новцем, из буџетских сума или нарочито за то одобрених кредита.

Члан 19.

Овим се законом замењује закон о грађењу и експлоатацији тимочке железнице Ниш—Кладово, од 3. фебруара, 1896. године.

Члан 20.

Овај закон ступа у живот од дана, кад га Краљ потпише.

Препоручујемо Нашем министру грађевина, да овај закон обнародује, а свима Нашим министрима, да се о извршењу његовом старају; властима пак заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме, да му се покоравају.

6. децембра 1898. год.

у Нишу.

АЛЕКСАНДАР С. Р.

(М. П.)

Видео и ставио државни печат,
чувар државног печата,
Министар правде,

К. Н. Христић С. Р.

Председник
Министарског Савета,
министр иностраних дела,

Д-р Владан Ђорђевић С. Р.

Министар финансија,
Вук. Ј. Петровић С. Р.

Министар
народне привреде,
С. М. Лозанић С. Р.

Министар
просвете и црквених послова,
Андра Ђорђевић С. Р.

Министар
унутрашњих дела,
Јевр. А. Андоновић С. Р.

Министар правде,
К. Н. Христић С. Р.

Министар грађевина,
генерал,
Јов. Атанацковић С. Р.

Министар војни
почасни ађутант Џ. В. Краља
генералштабни пуковник

Драг. Вучковић С. Р.

Дуб.бр. 36315